

Особливості конструювання подій в англомових текстах новин. Тези доповідей Всеукраїнської наукової конференції пам'яті доктора філологічних наук, професора Д. І. Квеселевича «Сучасний стан і перспективи лінгвістичних досліджень та проблем перекладу». – Житомир, 2019. – С. 43–46.

О. В. Мосієнко
Житомир

ОСОБЛИВОСТІ КОНСТРУЮВАННЯ ПОДІЙ В АНГЛОМОВИХ ТЕКСТАХ НОВИН

Способи та засоби впливу на адресата в межах різних видів дискурсу привертали і продовжують привертати увагу дослідників. Особливо цікавим це питання є при вивченні медіа дискурсу, оскільки, для того, щоб ефективно представити подію у тексті новин, необхідно застосовувати певні маніпулятивні інструменти. Такими інструментами є квантифікатори, які можуть використовуватися журналістами для порушення максими якості інформації і максими способу, що пов'язане з особливостями сприйняття цифр і чисел, які використовуються як засіб впливу в медіа дискурсі [2, с. 27].

Цифрові дані у текстах новин виконують функцію маркерів, що привертають увагу читача і відкладаються в його свідомості, а самі об'єкти обчислення завдяки цьому виявляються в сильній позиції і мають перевагу при сприйнятті в порівнянні з іншими одиницями повідомлення. Цифровий контент новин відбиває явище “матиматизації світу”, що змінює сприйняття повідомлення адресатом. У цьому ключі було виокремлено п'ять основних тематичних полів, які найчастіше маркуються цифровими позначеннями в тексті новин: позначення часу, міри, грошей, людей і нумерація [6, с. 128].

Квантифікативна інформація відображає специфіку сприйняття навколишньої дійсності та її мовної інтерпретації. Семантика квантифікації невіддільна від емоційно-експресивних прагматичних значень і психологічно вмотивованих конотацій. Семантичні і прагматичні параметри квантифікації можуть бути охарактеризовані як взаємозалежні і взаємообумовлені. Квантифікативність також відображає параметри людини і зовнішнього світу [1; 2, с. 159].

Цифри в людському житті відбивають звичність і порядок, такий світ сприймається людиною як стабільний і безпечний. Тому представлення точних даних за рахунок використання в новинах квантифікаторів, зокрема числівників, створює відчуття впорядкованості світу з одного боку і прагнення протистояти хаосу з іншого [6, с. 131]. Кількісній оцінці піддаються як предметні сутності, так і їх ознаки, дії і події, а тому кількість може бути представлена у вигляді онтологічної тріади: предметокількість, процесокількість, ознакокілкість. Зміст предметокількості становить кількість предметів або їх частин. Змістом процесокількості є або число окремих процесів або частин одного процесу (кратність), або протяжність

безперервного процесу в часі. Ознакокілкість виражається прислівниками і прикметниками, які поєднуються з квантифікаторами [5, с. 110].

Квантифікатори вказують на кількість предметів у межах поля зору [8, с. 32; 10, с. 182-183; 11, с.116] та є засобами відображення відношень „множина-елемент” [7, с. 160-164] та „частина-ціле”, яке покладене в основу формування абстрактного поняття кількості [3, с. 5]. За ступенем узагальнення кількісних значень, квантифікатори передають поняття як дискретної так і недискретної кількості, не вказуючи на точне число референтів, а позначають „розмиті” межі кількісного параметру.

Квантифікатори англійської мови поділяються на ті, які вживаються з іменником в однині (*one*, всі порядкові числівники, займенники *each, either, neither, little, less, least*), у множині (всі кількісні числівники, крім *one*, а також займенники *both, several, many, much, few, a few, a number of, a pair of*), з іменником в однині, якщо він незлічуваний, або тільки з формою множини, якщо іменник злічуваний (*some, any, more, most, enough, a lot of, plenty of, a great/good deal of*). *Each, every, some, any, (n)either, enough* є одночасно детермінативами і квантифікаторами.

Квантифікатори *some, several, (a) few, (a) little, many, much, all* виражають у сучасній англійській мові неконкретну кількість та поділяються на дві протиставні, але внутрішньо пов’язані групи. Перша позначає максимально-невизначену велику кількість (*many, much, all*) і вказує на сприйняття референта у далекій перспективі, оскільки для спостерігача важко або зовсім неможливо диференціювати його. Друга група відображає мінімально-невизначену кількість (*some, several, few, little, a few, a little*), пов’язуючи референти з наближеною перспективою.

Little та *few* впливають на ті імплікації, які можна вивести з висловлення. Квантифікатори *each, every* та *any* вживаються з іменниками в однині, якщо мовиться про всі явища даного класу. Вони описують одиничний випадок і тому є “універсальними квантифікаторами”, оскільки цей одиничний випадок сприймається як “показовий приклад” класу і всі якості, які приписуються йому, характеризують увесь клас цих явищ. Різниця між *every, each* і *any* полягає в тому, що в їх основі лежать різні моделі сприйняття об’єктів дійсності: одночасне спостереження (*simultaneous viewing*), послідовне вивчення (*sequential examination*) і довільний вибір (*random selection*) [10, с. 294]. Квантифікатор *every* вказує на вияв об’єкта, як одного з класу йому подібних, напр., *President Trump’s chief economic adviser said Thursday that he could not guarantee that every middle-class American would pay less under the GOP tax reform plan, but that is the goal* [The Washington Times 28.09.2017]. У наведеному висловленні номінативна фраза *every middle-class American* позначає кожного американця середнього класу, який сприймається як окремий представник суспільства. Проте квантифікатор *every* імплікує ще й ідею всезагальної вимоги, яка висувається не тільки до окремо взятого американця, а й усіх представників середнього класу стосовно можливості сплати нижчих податків відповідно до нового плану податкової реформи. У фрагменті *Each person should be responsible for paying his share of taxes (i.e., 50*

percent of the population can no longer avoid the obligation) квантифікатор *each* у поєднанні з іменником *person* відображає послідовне сприйняття суб'єктів (американців у даному контексті), які повинні сплачувати певний обсяг податків (не одночасно, а відповідно до норм і у визначений законодавством термін) [The Washington Times 28.09.2017]. Квантифікатор *any* відображає вибір референта навімання, напр., *President Trump has suffered the most unfavorable press coverage of any president on record, according to a report from the Shorenstein Center at Harvard* [The Washington Times 19.05.2017]. Дискурсивний фрагмент інформує читачів про те, що Дональд Трамп як жоден інший президент зазнав найбільш негативного висвітлення у пресі. Квантифікативна номінативно-референційна одиниця *any president* позначає одного з президентів США, з яким порівнюється нинішній керівник держави.

Отже, точна квантифікація підпорядкована цілям об'єктивного відображення подій. Неточна квантифікація відображає дескриптивну інформацію і реалізується в кількісно-оціночних висловлюваннях. Інтерпретативний характер оцінки має приблизна номінація кількості (апроксимація), пов'язана з псевдоточними виразами, які провокують позитивне чи негативне ставлення читача до представлених референтів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Берри Р. Детерминативы и квантификаторы. Справочник по английскому языку / Р. Берри. – М. : АСТ Астрель, 2004. – 221 с.
2. Гайломазова Е. С. Квантификация в аспекте лингвопрагматики / Е. С. Гайломазова // Гуманитарные и социально-экономические науки. – 2010. – № 6. – URL: <http://www.hses-online.ru>. – С. 158–165.
3. Грачова І. Є. Становлення класу слів-квантифікаторів в англійській мові (VII–VII ст.) : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 „Германські мови” / І. Є. Грачова. – К., 2007. – 20 с.
4. Каламаж М. А. Числівник : екстралінгвістичні та лінгвістичні характеристики / М. А. Каламаж // Проблеми семантики, прагматики і когнітивної лінгвістики / відп. ред. Н. М. Корбозерова. – К. : Київськ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, 2007. – Вип. 11. – С. 160–168.
5. Кузина І. Ю. Категория количества и ее выражение в языке (введение в проблематику) / И. Ю. Кузина // Научно-педагогический журнал Восточной Сибири Magister Dixit. – Иркутск, 2014. – Вып. 1 (13). – С. 108–117.
6. Симакова С. И. Цифра в газетном тексте (на примере рекламной информационной газеты «Интересное предложение») / С. И. Симакова // Вестник Челябинского государственного университета. – 2010. – № 32 (213). – Филология. Искусствоведение. – Вып. 48. – С. 128–131.
7. Barwise J. Generalized quantifiers and natural language / J. Barwise, R. Cooper // Linguistics and Philosophy. – 1981. – Vol. 4, № 2. – P. 159–219.
8. Berry R. Determiners a class apart / R. Berry // English Today. – 1993. – Vol. 14, № 1. – P. 27–34.

9. Chierchia G. Questions with quantifiers / G. Chierchia // Natural Language Semantics. – 1992. – Vol. 1, № 2. – P. 181–234.
10. Langacker R. Cognitive Grammar. A Basic Introduction / R. Langacker. – Oxford University Press, 2008. – 562p.
11. Radden G. Cognitive English Grammar / G. Radden, R. Dirven. – John Benjamins Publishing Company, 2007. – 374p.